

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ

ชื่อหลักสูตรการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
จำนวน 6 ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดมหาสารคาม
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ด้วย สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ระดับจังหวัดมหาสารคาม เป็นศูนย์ที่จัดฝึกอบรมด้านอาชีพหลักสูตร การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ รวมถึงการสนับสนุนประสานงานร่วมกับ ภาควิชาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ การศึกษาอาชีพให้มีความทันสมัยสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ ดำเนินงานที่เน้นเรื่องการมีอาชีพเพื่อการ มีงานทำมีรายได้ จึงได้พัฒนาและต่อยอดการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ ที่กำลังจะ สิ้นสุดมาจัดทำเป็นหลักสูตร เพื่อเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วไปได้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปประกอบอาชีพต่อไป ขอขอบคุณวิทยากรวิชาชีพ และคณะดำเนินงานจัดการศึกษาต่อเนื่อง ที่ได้ร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดทำแผนการ เรียนรู้รวมทั้งสื่อต่าง ๆ ให้สำเร็จไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหลักสูตรเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อวิทยากรและผู้เรียน ต่อไป

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ระดับจังหวัดมหาสารคาม

กุมภาพันธ์ 2568

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักสูตรการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	1
โครงสร้างหลักสูตรการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	1
ใบความรู้ ความเป็นมาของการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	1
ใบความรู้ จุดมุ่งหมายผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	2
ใบความรู้ กลุ่มเป้าหมาย	2
ใบความรู้ ระยะเวลา	2
ใบความรู้ โครงสร้างหลักสูตร	2
ใบความรู้ สื่อการเรียนรู้	3
ใบความรู้ การวัดผลประเมินผล	5
ใบความรู้ การจบหลักสูตร	3
ใบความรู้ การเทียบโอน	3
ใบความรู้ โครงสร้างหลักสูตรการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	5
แบบทดสอบก่อนเรียน	10
ใบความรู้	12
แบบทดสอบหลังเรียน	15
แบบประเมินผลงานผู้เรียน	17

ชื่อหลักสูตร การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
จำนวน 6 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ (กลุ่มสนใจ)

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มี ความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ไขปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความ เข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำ อย่างยั่งยืน สกร. จึงได้กำหนดหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา อาชีพเพื่อการมีงานทำไว้ว่า ต้องเป็นการดำเนินการที่มีความยืดหยุ่นด้วยหลักสูตร การจัด กระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รวมทั้งเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ สกร.อำเภอ เห็นความสำคัญของการผูกผ้าเป็นที่นิยมในงานพิธีต่างๆ อาทิเช่น งานพิธีบวช งานทำบุญ งานแต่งงาน งานเทศกาลต่างๆ และงานศพ แม้กระทั่งการอบรมและผู้ที่มีความสามารถ จะได้มีรายได้พึ่งพา ตนเอง และได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพผูกผ้าในพิธีต่างๆ จึงได้จัดทำหลักสูตรการผูกผ้า ในงานพิธีต่างๆ โดเน้นให้กลุ่มเป้าหมายสามารถประกอบอาชีพผูกผ้าในพิธีต่างๆ ภายใต้วิถีชีวิตความพอเพียง ในชุมชน เพื่อเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ห้าด้าน ได้แก่ ศักยภาพ ของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและ ทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้ เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดหมาย

1. ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
2. ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
3. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่นและสังคม

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

การเรียนรู้ และฝึกทักษะ จำนวน 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

- 1.1 ความสำคัญการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
- 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 1.2.1 ความต้องการของตลาด
 - 1.2.2 การใช้แรงงาน
 - 1.2.3 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
 - 1.2.4 การเลือกพื้นที่
 - 1.2.5 ต้นทุน
 - 1.2.6 ความละเอียดของลายผ้า
 - 1.2.7 ผลงาน

1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติ

ในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์
ในแต่ละพื้นที่

1.3 แหล่งเรียนรู้

1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ

2. ทักษะการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

- 2.1 ขั้นตอนการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 2.1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 2.1.2 ลวดลายของการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 2.1.3 การคัดเลือกชนิดของผ้า
 - 2.1.4 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 2.1.5 สถานที่ / พื้นที่
- 2.2 ขั้นตอนการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 2.2.1 การจัดทำ / จัดหาวัสดุอุปกรณ์
 - 2.2.2 การออกแบบลวดลาย
 - 2.2.3 การเลือกสีของผ้าตามความเหมาะสม
- 2.3 ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
- 2.4 การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

- 3.1 การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 3.1.1 การวางแผนการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 3.1.2 การดูแลรักษาการควบคุมคุณภาพของผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 3.1.3 การลดต้นทุนในการผูกผ้าให้เหมาะสม
 - 3.1.4 การทำรายรับ – รายจ่าย
- 3.2 การจัดการการตลาด
 - 3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง
 - 3.2.2 การโฆษณาประชาสัมพันธ์
 - 3.2.3 การส่งเสริมการบริการ
- 3.3 การจัดการความเสี่ยง
 - 3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 1) ค่าใช้จ่าย
 - 2) การเตรียมพื้นที่ผูกผ้าให้เหมาะสม
 - 3.3.2 การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
4. โครงสร้างการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 4.4 การเขียนโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ
 - 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร/ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถาน ประกอบการ สื่อจริง และสื่อบุคคลในชุมชน

1. วิทยากร/ ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความรู้
2. VCD / หนังสือ
3. Internet
4. ศึกษาดูงานจากกลุ่มอาชีพตัวอย่าง/แหล่งเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีก่อนเรียนและหลังเรียน
2. การประเมินผลงานก่อนเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และ จบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิปัตร์
3. วุฒิปัตร์ ออกโดยสถานศึกษา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	1.1 บอกความสำคัญการเห็นช่องทางของการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธี ต่างๆ ได้แก่ ความต้องการของตลาดแรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ พื้นที่ และ ต้นทุน 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพ การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	1.1 ความสำคัญการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 1.2.1 ความต้องการของตลาด 1.2.2 การใช้แรงงาน 1.2.3 การจัดหารวัสดุ อุปกรณ์ 1.2.4 การเลือกพื้นที่ 1.2.5 ต้นทุน 1.2.6 ความละเอียดของลายผ้า 1.2.7 ผลงาน 1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ ประเทศ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 ผู้เรียน ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 ผู้เรียน วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆ 1.3 ผู้เรียน ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่ง เรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ ในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง	1	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบอาชีพการการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	2.1 สามารถเตรียมการประกอบอาชีพการทักษะการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ ได้แก่ สถานที่ / พื้นที่วัสดุ อุปกรณ์ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผูกผ้าใน งานพิธีต่างๆ และการคัดเลือก เนื้อผ้า 2.2 สามารถจัดทำ / จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สามารถให้น้ำและให้อาหาร และสามารถออกแบบลวดลายและสีของผ้าตามความเหมาะสม	2.1 ขั้นตอนการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.1.2 ลวดลายของการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.1.3 การคัดเลือกชนิดของผ้า 2.1.4 วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.1.5 สถานที่ / พื้นที่ 2.2 ขั้นตอนการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.2.1 การจัดทำ / จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 2.2.2การออกแบบลวดลาย 2.2.3การเลือกสีของผ้าตามความเหมาะสม 2.3 ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.4 การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	2.1 ทบทวนความรู้เบื้องต้นในเกี่ยวกับการผูกผ้าใน งานพิธีต่างๆ 2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.3 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจดบันทึก 2.4 จัดทำแผนการเรียนรู้การฝึกทักษะการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 2.5 ดำเนินการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพ ตามหลักสูตร และตามแผนการเรียนรู้ 2.6 ครูและผู้เรียนร่วมกันจัดกระบวนการเรียนรู้ 2.7 จดบันทึกผลการเรียนรู้ 2.8 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามหลักสูตร กำหนด 2.9 ผู้เรียนปฏิบัติจริง		5

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	3.1 สามารถบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆได้ 3.1.1 สามารถวางแผนการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆได้ 3.1.2 สามารถดูแลรักษาการควบคุมคุณภาพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆได้ 3.1.3 สามารถลดต้นทุนในการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 3.1.4 สามารถทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายได้ 3.2 สามารถจัดการการตลาดได้ 3.2.1 สามารถทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่งได้ 3.2.2 สามารถโฆษณาประชาสัมพันธ์ได้ 3.2.3 สามารถส่งเสริมการขายและการบริการได้ 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้	3.1การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 3.1.1 การวางแผนการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 3.1.2 การดูแลรักษาการควบคุมคุณภาพของผ้าในงานพิธีต่างๆ 3.1.3 การลดต้นทุนในการผูกผ้าให้เหมาะสม 3.1.4 การทำรายรับ – รายจ่าย 3.2 การจัดการการตลาด 3.2.1 การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง 3.2.2 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ 3.2.3 การส่งเสริมการบริการ 3.3 การจัดการความเสี่ยง 3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 1) ค่าใช้จ่าย 2) การเตรียมพื้นที่ผูกผ้าให้เหมาะสม	3.1 การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน 3.1.1 สํารวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และการใช้ประโยชน์ของการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 3.1.2 ศึกษาการลดต้นทุนการผูกผ้าในงานพิธี ต่างๆ 3.1.3 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความ เสี่ยง 3.2 การบริหารจัดการการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา 3.2.1 ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด 3.2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และแผนการ จัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการผูกผ้าในงานพิธีต่าง ๆ 3.2.3 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการ การตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย จำหน่ายสินค้า ฯลฯ 3.3 การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา 3.3.1 ห้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเรื่องการจัดการ ความเสี่ยง 3.3.2 ฝึกการวิเคราะห์การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความเสี่ยง 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน		

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	3.3.1 สามารถวิเคราะห์ศักยภาพในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆได้ 1) ค่าใช้จ่าย 2) การเตรียมพื้นที่การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 3.3.2 สามารถแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆได้	3.3.2 การแก้ปัญหาความเสี่ยงในการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	3.4.1 ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผนการดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart) 3.4.2 ฝึกปฏิบัติการทำแผนการประกอบอาชีพการเพาะเลี้ยงไส้เดือนและทำปุ๋ยหมักตามแบบตาราง การปฏิบัติงาน (Gantt Chart)		
4. โครงสร้างการประกอบอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ	4.1บอก ความสำคัญของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.2 บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.3บอกองค์ประกอบของโครงการ อาชีพการผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.4บอกการเขียนโครงการอาชีพ การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.5 บอกการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพการผูกผ้าในงานพิธี ต่างๆ	4.1 ความสำคัญของโครงการอาชีพ การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.2 ประโยชน์ของโครงการอาชีพการผูก ผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.3 องค์ประกอบของโครงการอาชีพ การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.4 การเขียนโครงการอาชีพการ ผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ 4.5 การประเมินความเหมาะสม และ สอดคล้องของโครงการอาชีพการผูกผ้า ในงานพิธีต่างๆ	4.1 ดิให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความ คิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิด ในการดำเนินกิจกรรมการ เรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิด		

			เป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ		
เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
			4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการ ประเมินความ เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มี ความเหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการ อาชีพของ ตนเอง เพื่อเสนอขอรับ การสนับสนุนงบประมาณ ดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการ ประกอบ อาชีพต่อไป		
รวม				1	5

แบบทดสอบก่อนเรียน

จงทำเครื่องหมาย หน้าตัวเลือก ก. ข. ค. ง. ที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ปัจจุบัน การจัดตกแต่งอาคารในพิธีต่างๆ นิยมใช้ผ้าแทนวัตถุธรรมชาติเพราะอะไร

ก. ราคาถูก	ข. หาซื้อได้ง่าย
ค. ประหยัดเวลา	ง. ถูกทุกข้อ

๒. ข้อไหน คือองค์ประกอบของการจับจีบผ้าประดับอาคาร

- ก. ดอก ๒ ชั้น ดอก ๓ ชั้น และระย้า
- ข. คีม ค้อน ลวด
- ค. ดอก เฟือง ระย้า
- ง. ตะปูตลับเมตร เข็มหมุด

๓. ผ้าชนิดใดที่ไม่นิยมนำมาใช้สำหรับการจับจีบผ้า

ก. ผ้าไนลอน	ข. ผ้าอซิเตท
ค. ผ้าโพลีเอสเตอร์	ง. ถูกทุกข้อ

๔. ราชพิธีหมายถึง

- ก. พิธีทางศาสนา
- ข. พิธีของพระมหากษัตริย์และราชวงศ์
- ค. พิธีรดน้ำหัว ในวันสงกรานต์
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

๕. ระย้า หมายถึงส่วนใด

- ก. ส่วนที่เชื่อมโยงระหว่างดอกต่อดอก
- ข. ส่วนย่อยที่อยู่ใต้ดอก
- ค. ส่วนที่มัดรวมกันเป็นดอก
- ง. ส่วนของกลีบดอก

๖. สีผ้าที่เหมาะสมกับงานมงคล คือสีอะไร

- ก. สีดำ และ สีขาว
- ข. ใช้ได้ทุกสีไม่จำกัด
- ค. สีอ่อนทุกสียกเว้นสีดำ

ง. ถูกทุกข้อ

๗. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการจับจีบผ้า

ก. ฝ้าย เข็ม ด้าย

ข. ตะปูลวด ค้อน

ค. ผ้า ตลับเมตร ลวด

ง. คีม ผ้า ค้อน

๘. ผ้าที่ถูกนำมาใช้แล้วควรเก็บอย่างไร

ก. นำมาใส่รวมกันในถุงดำ

ข. นำมาคัดแยกสีและใส่ในถุงดำ

ค. นำมาทำความสะอาด ตากให้แห้งในกรณีเปียกน้ำ แยกสีพับเก็บให้เรียบร้อย

ง. ข้อ ก. และ ข ถูก

๙. จุดเริ่มต้นของการทำชิ้นงาน แต่ละชิ้นคืออะไร

ก. การจับจีบ

ข. การมัด

ค. การคลี่

ง. การรีด

๑๐. เข็มหมุดหัวมุก ใช้ทำอะไร

ก. มัดผ้าติดกับตะปูหรือโครงสร้าง

ข. ใช้วัดจุดระยะห่างของดอก

ค. ใช้ยึดผลงานให้คงรูป เช่น ยึดกลีบดอก และ ระบาย

ง. ใช้ยึดผ้าให้ติดกับโครงสร้าง

เฉลย 1.ง 2.ค 3.ก 4.ข 5.ข 6.ค 7.ก 8.ค 9.ข 10.ค

ใบความรู้ การผูกผ้าในงานพิธีต่างๆ

ใบความรู้

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีธรรมชาติ สวยงาม มีพรรณไม้ดอก ไม้ประดับหลากหลาย ซึ่งคนไทย นิยมนำทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นมาใช้ประดับตกแต่งสถานที่ ในงานพิธี หรืองานเทศกาลและการจัดงาน ต่างๆ แต่ปัจจุบันทรัพยากรเหล่านั้นมีจำนวนลดน้อยลง หายากขึ้นเนื่องจากความเจริญทางวัตถุได้รุกรานที่เป็นธรรมชาติมากขึ้นจึงมีการนำวัสดุอื่นๆ มาใช้ในการตกแต่งทดแทน เช่น การใช้ลูกโป่ง การใช้ผ้า เป็นต้น สำหรับการใช้ผ้าเป็นวัสดุที่ใช้ในการตกแต่งสถานที่ กำลังเป็นที่นิยมในปัจจุบัน เพราะเป็นวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ในภายหลัง และสามารถเลือกสีของผ้า และรูปแบบของการตกแต่งได้ตามลักษณะของงาน จึงทำให้มีผู้ศึกษาวิธีการตกแต่งสถานที่ด้วยการผูกผ้าและจับจีบผ้าเพิ่มมากขึ้น

ปัจจุบันผ้าเป็นวัสดุที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในงานพิธีหรือราชพิธีการต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของ โครงสร้างใหม่ ๆ เช่น ฉากและม่านหรือในรูปแบบของเรื่องประดับตกแต่งเป็นระบายดอกมะเฟือง และระย้า เป็นต้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผ้ามีใช้วัสดุสิ้นเปลือง เมื่อเสร็จสิ้นประโยชน์ใช้สอยแต่ละครั้ง ก็สามารถนำมาทำความสะอาดและเก็บรักษาไว้ใช้ในงานครั้งต่อไปนานหลายครั้ง ต่างจากวัสดุธรรมชาติที่ถูกนำมา ดัดแปลงประดิษฐ์ใช้ในการประดับตกแต่ง เช่น ดอกไม้สด ใบ กิ่ง ก้าน และลำต้น เหล่านี้ล้วนมีขีดจำกัดทาง กายภาพ การนำมาใช้งานจะอยู่ได้ภายในระยะเวลาจำกัด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย และต้องคอยดูแลรักษาอย่าง สม่าเสมอให้คงสภาพอยู่ได้นับเป็นความยุ่งยากและสิ้นเปลืองกว่าเมื่อเทียบกับการใช้ผ้า

ความหมายของการผูกผ้าและการจับจีบผ้า การผูกผ้า (**Bind Down**) หมายถึงการปฏิบัติงานในการสร้างสรรค์ รูปแบบของผลงานด้วยการผูกการมัดและการจับดอก เพื่อสร้างงานและเพิ่มมูลค่าของผลงานให้เกิดความสวยงาม

การจับจีบ (**Pleating**) หมายถึง การสร้างสรรค์รูปแบบของงานในการปฏิบัติงานด้วยการม้วน การพับการซ้อน การจีบ การบิดเกลียว การรูดหรือการย่นรูปแบบของการผูกผ้าและการจับจีบผ้า รูปแบบของการผูกผ้า มี 3 รูปแบบ คือ 1. ดอก คือ ส่วนสำคัญขององค์ประกอบทั้งหมด ถูกกำหนดให้เป็นจุดเด่น 2. เฟือง คือ องค์ประกอบในการผูกผ้า เพื่อแก้ปัญหาด้านพื้นที่ เวลา และโครงสร้าง

3. ระย้า คือการผูกผ้าที่มีลักษณะเป็นพวงพุ่ม จะอยู่ภายใต้ดอกหรือเฟืองโอกาสที่ใช้การผูกผ้าและจับจีบผ้า ผูกผ้าและจับจีบผ้านิยมใช้ในงานเทศกาลและงานพิธีในโอกาสต่าง ๆ ดังนี้

งานพระราชพิธี (**Royal Ceremony**) หมายถึง งานที่อยู่ในขนบธรรมเนียมและราชประเพณีของ พระมหากษัตริย์ มีระเบียบ แบบแผนและขั้นตอนมีหมายกำหนดการอย่างเป็นทางการ ระเบียบร้อย รัศมี และ คำนึงถึงความปลอดภัยซึ่งการประดับตกแต่งสถานที่นิยมใช้ผ้าเป็นส่วนประกอบ

การจัดงานพิธี (**Ceremony**) คือ งานที่กำหนดรูปแบบ โดยมีกำหนดการที่ชัดเจน ทราบจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของงาน เช่น งานแห่เทียนพรรษา งานวันมาฆบูชา งานศพ พิธีมอบใบประกาศนียบัตร

การจัดงานทางธุรกิจ คือ การใช้สถานที่ตกแต่ง เพื่อให้เกิดความสวยงาม โดยมีวัตถุประสงค์ของ

เจ้าของงานเป็นหลัก เช่น งานแต่งงาน การประชุม งานแถลงข่าว งานจัดเลี้ยง

ประโยชน์ของการผูกผ้าและการจับจีบผ้าประโยชน์ของการผูกผ้า คือ การนำผลงานไปใช้ให้ตรงกับวัตถุประสงค์

ของงานที่ได้รับมอบหมาย กับผลงานที่ได้รับมอบหมาย ประโยชน์ที่ใช้ในการตกแต่งสถานที่ที่ต้องการเน้นให้เป็นจุดเด่น

อันมีประธานและรองประธาน โดยเรียงลำดับตามความสำคัญ ใช้ตกแต่งโครงสร้างเคลื่อนที่และโครงสร้างถาวร

โดยใช้การตกแต่ง ด้วย การผูกผ้า ด้วยดอกไม้,เฟือง,ระย้า

ประโยชน์ของการจับจีบ หมายถึง การนำผลงานไปใช้ให้ตอบสนองความต้องการของงานนั้นๆ ได้

อย่างเหมาะสม ใช้ในการจัดตกแต่งสถานที่ในงานประเภทต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานสาธิตต่างๆ การ

ประชุมสัมมนา การจัดเลี้ยงแบบบุฟเฟ่ การจัดเลี้ยงโต๊ะจีน โต๊ะลงทะเบียน ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบของการจัด

งานที่สำคัญ เพราะถือเป็นโครงสร้างพื้นฐาน (**Structure Standard**) ก่อนที่ส่วนต่างๆจะลงมือตกแต่งได้

ปัจจุบันได้มีวิวัฒนาการมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดตกแต่งสถานที่ในโรงแรม และการบริการจัดเลี้ยงโต๊ะจีน

ฯลฯ

ตัวอย่างและวิธีการจับผ้าทำลายต่างๆ

ลายจีบตาม

ขั้นตอนการทำ

1. นำผ้าสีขาวมาคลุมโต๊ะ ดึงผ้าให้เรียบตึงแล้วพับผ้าส่วนเกินเข้ามุม แล้วมัดด้วยเข็มหมุดให้เรียบร้อย จากนั้นเริ่มทำลายโดยการนำผ้าสีเข้ม มากลัดติดกับขอบโต๊ะเป็นจุดเริ่มต้นโดยให้ด้านที่มีความมันวาวอยู่ด้านนอก
2. ดึงผ้า ไปยังจุด ต่อไปให้ถึงโดยให้มีความยาวระหว่างจุด ประมาณ 6 นิ้ว แล้วมัดติดกับขอบโต๊ะ
3. จับผ้าย้อนกลับไปทางขวา ความยาวประมาณ 3 นิ้ว แล้วมัดติดกับขอบโต๊ะ จากนั้นจึงให้ดึงไปยังจุด ต่อไป ทางซ้ายแล้วมัดติดกับ ขอบโต๊ะ
4. ทำซ้ำตามขั้นตอนที่ 3 โดยรอบขอบโต๊ะแล้วจัดตกแต่งให้สวยงาม
5. ควรให้ชายผ้าระบายอยู่เหนือจาก พื้นขึ้นมาประมาณ 1 นิ้ว เพื่อจะได้ไม่กองที่พื้น และทำให้ผ้าทั้งตัวสวยงาม
6. ภาพสำเร็จลายสับปะรด

ขั้นตอนการฝึก

1. กรีดผ้าทิ้งก๊ลิบให้ตรงวัดลงมาประมาณ 1 คืบ
2. จับก๊ลิบยึดด้วยเข็มหมุดสับหว่างลงมาเรื่อย ๆ ระยะห่างประมาณ 1-2 นิ้ว ทาประมาณ 4-5 ชั้น เมื่อ สำเร็จแล้วโต๊ะจะมีทรงเวยาคอด
3. ใช้นิ้วกดผ้าด้านบนให้พองออก
4. แบบสำเร็จ (ทำจนรอบโต๊ะ)

บทสรุปการ ผูกผ้าและจับจีบผ้า จัด เป็นองค์ประกอบโครงสร้าง ชั้นพื้นฐานของการจัด ตกแต่ง สถานที่ โดยแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ การผูกผ้า การผูก การมัดและการจับดอก การทำเฟื้อง การทำระย้า นิยมใช้กับ โครงสร้างขนาดใหญ่และใช้พื้นที่ที่มีความกว้างและความยาว เช่น การตกแต่งกำแพง เต้นท์ เวที การจับจีบ ผ้ารัดเชือก , การพับ, การจับ , การบิดเกลียว ให้เป็นลวดลายต่างๆ โดยสร้างจุดเด่นด้วยสีและผิวสัมผัสของ ผ้าใช้ในการตกแต่งสถานที่ที่มีพื้นที่เฉพาะและเน้นรายละเอียด จากส่วนประกอบของการตกแต่ง เช่นงาน แต่งงาน งานวันเกิด จับจีบผ้าลายดอกไม้

ขั้นตอนการฝึก

1. ปูผ้า บูโตะ ใช้ลวดผูกยึดผ้าบูโตะให้ตึงและติดกับโตะ
2. นำผ้าจับจีบมาทาบเพื่อเทียบความสูงให้เท่ากับโตะ พับทบผ้าให้ด้านมนอยู่ด้านนอก
3. กลัดเข็มหมุดที่ปลายผ้าเพื่อยึดผ้าติดกับโตะ
4. กลัดเข็ม หมุดที่มุมโตะ เพื่อ เริ่ม จับจีบ ผ้า (หมายเลข 1)
5. กลัด เข็มหมุดห่างจากมุมโตะระยะ 4 นิ้ว (หมายเลข 2)
6. จับจีบผ้าขนาด 7 นิ้ว กลัดเข็มหมุดตรึงไว้ ดึงผ้าขนานกับขอบโตะ ห่างจากจีบที่ 1 ระยะ 8 นิ้ว กลัดเข็ม หมุดตรึงกับขอบโตะ (หมายเลข 3)
7. จับจีบที่ 2 ขนาด 7 นิ้ว ใช้เข็มหมุดกลัดตรึงกับขอบโตะ จากนั้นทำตามขั้นตอนในข้อ 7 และ 8 ไปจนครบ โดยให้ระยะห่างและขนาดของจีบให้เท่ากันเพื่อความสวยงาม
8. เมื่อจับจีบผ้าครบตามต้องการ ให้จบการจับจีบโดยจับจีบผ้าขนาด 8 นิ้ว ดึงจีบผ้าขนานกับขอบโตะ กลัด เข็มหมุดตรึงติดกับขอบโตะ เก็บชายผ้าที่เหลือไว้ใต้โตะ การจัดลายดอกไม้ จับชายผ้าด้านนอกของจีบ จับจีบ ผ้าไล่ขึ้นจนถึงสันจีบ ใช้หัวแม่มือกับนิ้วชี้กดผ้าที่จับจีบไว้แล้วจึงกลัดเข็มหมุดตรงกึ่งกลางผ้าที่จับจีบไว้

แบบทดสอบหลังเรียน

จงทำเครื่องหมาย หน้าตัวเลือก ก. ข. ค. ง. ที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ปัจจุบัน การจัดตกแต่งอาคารในพิธีต่างๆ นิยมใช้ผ้าแทนวัตรธรรมชาติเพราะอะไร

ก. ราคาถูก	ข. หาซื้อได้ง่าย
ค. ประหยัดเวลา	ง. ถูกทุกข้อ

๒. ข้อไหน คือองค์ประกอบของการจีบจีบผ้าประดับอาคาร

- ก. ดอก ๒ ชั้น ดอก ๓ ชั้น และระย้า
- ข. คีม ค้อน ลวด
- ค. ดอก เฟือง ระย้า
- ง. ตะปูตลับเมตร เข็มหมุด

๓. ผ้าชนิดใดที่ไม่นิยมนำมาใช้สำหรับการจีบจีบผ้า

ก. ผ้าไนลอน	ข. ผ้าอซิเตท
ค. ผ้าโพลีเอสเตอร์	ง. ถูกทุกข้อ

๔. ราชพิธีหมายถึง

- ก. พิธีทางศาสนา
- ข. พิธีของพระมหากษัตริย์และราชวงศ์
- ค. พิธีรดน้ำหัว ในวันสงกรานต์
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

๕. ระย้า หมายถึงส่วนใด

- ก. ส่วนที่เชื่อมโยงระหว่างดอกต่อดอก
- ข. ส่วนย่อยที่อยู่ใต้ดอก
- ค. ส่วนที่มัดรวมกันเป็นดอก
- ง. ส่วนของกลีบดอก

๖. สีผ้าที่เหมาะสมกับงานมงคล คือสีอะไร

- ก. สีดำ และ สีขาว
- ข. ใช้ได้ทุกสีไม่จำกัด
- ค. สีอ่อนทุกสียกเว้นสีดำ

ง. ถูกทุกข้อ

๗. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์ในการจับจีบผ้า

ก. ฝ้าย เข็ม ด้าย

ข. ตะปูลวด ค้อน

ค. ผ้า ตลับเมตร ลวด

ง. คีม ฝ้าย ค้อน

๘. ผ้าที่ถูกนำมาใช้แล้วควรเก็บอย่างไร

ก. นำมาใส่รวมกันในถุงดำ

ข. นำมาคัดแยกสีและใส่ในถุงดำ

ค. นำมาทำความสะอาด ตากให้แห้งในกรณีเปียกน้ำ แยกสีพับเก็บให้เรียบร้อย

ง. ข้อ ก. และ ข ถูก

๙. จุดเริ่มต้นของการทำชิ้นงาน แต่ละชิ้นคืออะไร

ก. การจับจีบ

ข. การมัด

ค. การคลี่

ง. การรีด

๑๐. เข็มหมุดหัวมุก ใช้ทำอะไร

ก. มัดผ้าติดกับตะปูหรือโครงสร้าง

ข. ใช้วัดจุดระยะห่างของดอก

ค. ใช้ยึดผลงานให้คงรูป เช่น ยึดกลีบดอก และ ระบาย

ง. ใช้ยึดผ้าให้ติดกับโครงสร้าง

เฉลย 1.ง 2.ค 3.ก 4.ข 5.ข 6.ค 7.ก 8.ค 9.ข 10.ค

แบบประเมินผลงานผู้เรียน

ชื่อ นามสกุล.....

หลักสูตร.....กลุ่ม.....

คำชี้แจง : ให้วิทยากรประเมินผลงานของผู้เรียนตามหัวข้อที่กำหนดให้

ประเด็นที่ประเมิน	คะแนนประเมิน (10 คะแนน)
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ (20 คะแนน)	
1.1 ทดสอบความรู้ความเข้าใจ	
1.2 สอบถามความรู้ความเข้าใจ	
2. ทักษะการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
2.1 สังเกตการณ์ปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม	
2.2 ประเมินโดยให้สาธิต	
2.3 แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ	
2.4 ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา)	
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ (40 คะแนน)	
3.1 สังเกตผลงาน	
3.2 ตรวจสอบผลงาน	
3.3 มีความคิดสร้างสรรค์	
3.4 ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	
รวมคะแนน (100 คะแนน)	

หมายเหตุ การประเมินผลการจบหลักสูตรอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- การประเมินระหว่างเรียน และเมื่อจบหลักสูตร
- ประเมินครั้งเดียวก่อนจบหลักสูตร

ทั้งนี้ เกณฑ์การจบหลักสูตร จะต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ

(

วิทยากร

)

